

Autor materiálu: Věra Janovičová

Název materiálu: VY_32_INOVACE_18.15_OP_Manipulace

Ročník: Druhý

Vzdělávací oblast / téma: Psychologie, manipulace

Datum (období) tvorby: 6.12.2012

Anotace: ***Materiál je určen žákům 2. a 3..ročníkům, k jejich motivaci pro výuku OP. Žáci ve formě PP mají lepší přehled o výkladu látky a možnosti lepšího pochopení a vstřebání informací. Formou doplňujících otázek si ujasňují výklad.*** Žáci se seznámí s tím, co je to manipulace. Rovněž se učí druhy a čím je ovlivněna. Nakonec se dozví využití v praxi.

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Manipulace a rizikové chování

ÚKOL

Co je to manipulace?

Využíváš manipulace?

Manipulace

- z latinských výrazů **ruka** a **uchopit**
- termín označující snahu o působení na myšlení druhých
- **Manipulátor**
- - na začátku jedná tak, aby získal u svých obětí sympatie. Využívá znalost slabých stránek manipulovaných.

Základní dělení manipulace podle J. Klimeše

→ **Přímé (nátlakové)**

- manipulátor obchází **vůli** manipulovaného. Ten si zřetelně uvědomuje, že musí udělat něco, co nechce.

→ **Nepřímé (taktizující)**

→ - manipulátor obchází **vědomí** manipulovaného. Ten si není vědom, že se momentálně děje něco, co je pro něj nevýhodné.

Pozitivní chápání manipulace

- působení na ostatní s využitím autority a zkušeností
- **Některé zdravotnické obory**
- **Záchranné sbory**
- **Mezilidská diplomacie**

Ochrana před manipulací

- rozpoznat manipulaci a hrozící nebezpečí
- pěstovat si vlastní sebevědomí (nemyslet si, že manipulátor je dokonalejší)
- umět odmítnout manipulátorovu žádost, nemít vůči němu zábrany a závazky

ÚKOL

Co řadíme mezi rizikové chování?

Které faktory ovlivňují rizikové chování?

Rizikové chování

- chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost

Oblasti rizikového chování

- **zneužívání návykových látek**
- **reprodukční zdraví**
- *(předčasný sexuální život → střídání partnerů → riziko vzniku pohlavních nemocí, nechtěná těhotenství)*
- **psychosociální**
- *(poruchy chování, závažné ničení majetku, zakládání ohně, krádeže, záškoláctví, útěk z domova...)*

Faktory ovlivňující vznik rizikového chování

→ **Individuální faktor**

- - problémové chování v dětství, malá sebedůvěra a sebeúcta, sklon k riskování

→ **Rodinný faktor**

- rodiče zanedbávají nebo zneužívají dítě, nedostatečná komunikace

→ **Společenský faktor**

- - chudoba, nízká úroveň vzdělání, negativní vzory v okolí

Seznam použité literatury a pramenů:

HELUS, Z, *Psychologie* . 2. vyd. Praha: Fortuna 1999. ISBN 80-7168-406-6

Objekty, použité k vytvoření materiálu jsou vlastní originální tvorbou autora. pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo z databáze SW Smart Notebook.

Mgr. Věra Janovičová
SOŠ logistická a SOU Dalovice
janovicova@logistickaskola.cz
Prosinec 2012